

РЕШЕНИЕ № 148
от 21 февруари 2013 г.

На основание чл. 15б, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 15, т. 11 от Закона за пощенските услуги,

КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

РЕШИ:

1. Приема проект на Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга, съгласно приложението.
2. Открива процедура за обществено обсъждане по реда на 15б, ал. 1 от Закона за пощенските услуги, като проектът по т. 1 да се публикува на страницата на Комисията за регулиране на съобщенията в Интернет. Съобщение за откриване на процедурата да се публикува в един национален ежедневник.
3. Определя 30-дневен срок, считано от дата на публикуване на съобщението за откриване на процедурата за обществено обсъждане на проекта по т. 1 в национален ежедневник, в който заинтересованите лица могат да представят писмени становища по изготвения проект.

Мотиви към проекта:

Съгласно чл. 29, ал. 1 от Закона за пощенските услуги (ЗПУ) пощенският оператор със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга получава компенсация от държавния бюджет, когато задължението за извършване на универсалната услуга води до нетни разходи и представлява несправедлива финансова тежест за него. Съгласно чл. 29, ал. 2 от ЗПУ наличието на несправедлива тежест се определя въз основа на нетните разходи, изчислени при спазване на методика, приета от Министерския съвет (МС). Методиката се приема от МС по проект, изготвен от КРС, като с оглед разпоредбата на чл. 15б от ЗПУ комисията е задължена да проведе процедура по обществено обсъждане на проекта.

Едни от основните изменения в методиката са свързани с постигане на пълно съответствие с новата Европейска рамка за компенсиране на услуги от общ икономически интерес, в сила от началото на 2012 г., която се състои от следните актове:

- Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес 2012/С 8/02;
- Съобщение на Комисията Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги (2011 г.) 2012/С 8/03;
- Решение на Комисията от 20 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (нотифицирано под номер С(2011) 9380) (2012/21/ЕС);
- Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес.

Съгласно актовете, които са включени в горепосочената правна рамка, когато компенсацията не може да се възползва от блоковото освобождаване, съгласно цитирания регламент и решение, планираната компенсация за пощенския оператор подлежи на нотификация до Европейската комисия (ЕК). ЕК оценя планирана компенсация съобразно приложимите изисквания на ДФЕС, Пощенската директива 97/67/ЕО и горесцитираните съобщения.

За да се гарантира одобрението от ЕК на планираната компенсация е необходимо методиката да се приведе в пълно съответствие с изискванията на Европейска рамка за

компенсиране на услуги от общ икономически интерес и специалните изисквания на Директива 97/67/ЕО.

По-конкретно мотивите за измененията в методиката са следните:

I. Необходимост от отчитане на цялостната дейност на задължения оператор при калкулиране на нетните разходи:

При определянето на приходите и разходите за 2011 г. при работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга въз основа на референтния сценарий, описан в действащата Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга (приета с ПМС № 199 от 11.07.2011 г.), възникнаха следните проблеми:

- „Български пощи“ ЕАД представи групиране на разходни центрове, което затрудни коректното отчитане на влиянието на всички пощенски услуги, предоставяни от дружеството при работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга. Съгласно действащата Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга (приета с ПМС № 199 от 11.07.2011 г.), за разходни центрове от пощенската мрежа на задължения оператор се приемат пощенските станции, в които задължително се извършва доставяне на пощенски пратки. При това условие е разработен референтния сценарий, който е част от действащата Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга (приета с ПМС № 199 от 11.07.2011 г.) и се базира на два компонента – географско покритие и услуги. Групирането на пощенски станции в един разходен център (окупняване на работата на задължения оператор) доведе до изкривяване на коректното отразяване на изменението в работата на задължения оператор, произтичащо от механично изваждане на всички нерентабилни разходни центрове;

- Изместването на акцента на референтния сценарий се отрази на начина на изчисляване на приходите и разходите при работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга. На практика неправилното изчисляване на „избегнатите разходи“ при работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга чрез механично изваждане на всички разходи, когато задълженият пощенски оператор отказва да извършва дейност в определен разходен център, в който са групирани пощенски станции, доведе до невъзможност да се направи оценка кои разходи наистина ще бъдат „избегнати“, а кои ще продължат да бъдат понасяни от „Български пощи“ ЕАД.

КРС е на мнение, че за да бъдат избегнати посочените проблеми е необходимо да се акцентира на начина на идентифициране на „избегнатите разходи“ и „пропуснатите приходи“, когато задълженият оператор извършва универсалната пощенска услуга.

II. Прецизиране на изискванията при изготвяне на сценарий за работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга

Посочените по-горе проблеми, възникнали при изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга наложиха извършването на анализ на причините с цел отстраняване на проблемите.

На първо място КРС отчете, че ограничението на броя на компонентите, въз основа на които задълженият оператор разработва сценарий при определени допускания, е ограничение за оператора в начина на изчисленията. Независимо от факта, че избраните от „Български пощи“ ЕАД разходни центрове формално имат една от задължителните характеристики, съгласно методиката – в тях задължително да се извършва доставяне на пощенски пратки, те не притежават първата характеристика – да са пощенски станции. Заключение на КРС е, че изборът на компонентите не следва да ограничава или променя първоначално зададените характеристики на разходните центрове. КРС е на мнение, че е необходимо да се прецизират параметрите, по които задълженият оператор може да изчисли и докаже избегнатите разходи и „пропуснатите приходи“, когато задълженият оператор извършва универсалната пощенска услуга. В тази връзка КРС предлага:

1. премахване на ограничението на броя компоненти, въз основа на които се описва работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга;

2. за целите на изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга приходите и разходите от извършване на универсалната пощенска услуга, неуниверсални пощенски услуги и други търговски дейности, отчетени от задължения оператор при работа със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга за периода, за който се изчисляват нетни разходи, да се натрупват в разходни центрове, чиито характеристики са описани в методиката;

3. разработеният сценарий да съдържа описание и обосновка на промяна в характеристиките на разходните центрове и данни за характеристиките на всеки разходен

център, които задължения оператор отчита при работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга за периода, за който се изчисляват нетни разходи;

4. данните за характеристиките на всеки разходен център при работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга се представят в табличен вид и позволяват пряко сравнение с данните за характеристиките на всеки разходен център при работа със задължение за извършване на универсалната пощенска услуга;

5. преди подаване на заявлението за компенсиране на несправедливата финансова тежест за предходната година, съгласно чл. 29а, ал. 1 и 2 от ЗПУ, задълженият оператор да докаже достоверността на изготвен от него сценарий;

6. преди подаване на заявлението за компенсиране на несправедливата финансова тежест за предходната година, съгласно чл. 29а, ал. 1 и 2 от ЗПУ, КРС се произнася със становище доколко изготвения от оператора сценарий е достоверен и приложим на практика.

КРС е на мнение, че предложените изменения ще позволят на задължения оператор да направи своя избор кои разходи наистина да бъдат „избегнати“, а кои да продължат да бъдат понасяни, без да е необходимо да следва предварително зададена оценка.

На второ място КРС установи, че е необходимо да се прецизират разпоредбите в методиката, които задават конкретния начин на изчисление на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга. В тази връзка КРС предлага:

7. прецизиране на терминологията чрез дефиниране на основните понятия и връзките между тях;

8. прецизиране на стъпките за изчисляване на нетните разходи и определяне на несправедливата финансова тежест;

9. дефиниране на разходните центрове чрез характеристики, които позволяват отчитане на промени в отделните компоненти на задължението за извършване на универсалната пощенска услуга;

10. въвеждане на яснота по отношение на изчисленията, които извършва задължения оператор, включително при определяне на приходите и разходите при работа без задължение за извършване на универсалната пощенска услуга;

11. прецизиране на критериите, които КРС анализира, за да се произнесе с решение относно наличието на несправедлива финансова тежест от извършването на универсалната пощенска услуга и размера на компенсацията, дължима на задължения оператор.

КРС е на мнение, че за да се гарантира одобрението от ЕК на планираната компенсация е необходимо действащата Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга (приета с ПМС № 199 от 11.07.2011 г.) да се приведе в пълно съответствие с изискванията на Европейска рамка за компенсиране на услуги от общ икономически интерес и специалните изисквания на Директива 97/67/ЕО. КРС счита, че предложеният проект на методика, която да отмени и замени действащата, ще позволи на ЕК да оцени планирана компенсация съобразно приложимите изисквания на Договора за функциониране на ЕС, Пощенската директива 97/67/ЕО и горесцитираните съобщения.

Измененията в действащата Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга (приета с ПМС № 199 от 11.07.2011 г.) са многобройни и важни, с оглед на което и в съответствие с чл. 11, ал. 1 от Закона за нормативните актове, КРС предлага проект на методика, която да отмени и замени действащата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(д-р Веселин Божков)

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Цветелина Севлиевска)